

Públic

EL PERQUÈ DE L'OPOSICIÓ I L'ABSTENCIÓ A LA MOCIÓ DE CENSURA AL GOVERN RAJOY FETA PER UNITS-PODEM

Vicenç Navarro

Autor del llibre *Ataque a la democracia y al bienestar. Crítica al pensamiento económico dominante.*

15 de juny de 2017

Tres problemes greus que té Espanya i que van motivar, entre altres, la moció de censura contra el govern Rajoy per part d'Units Podem són el **problema social**, reflectit pels indicadors del deteriorament de la qualitat de vida i benestar social que experimenta la majoria de la població, indicadors que estan entre els pitjors de la Unió Europea dels Quinze, UE-15 (el grup de països d'aquesta Unió amb nivell més alt de desenvolupament econòmic); **la qüestió nacional**, que es coneix també a Espanya com el **problema territorial** (que apareix -entre altres fets- en l'anomenat "xoc de trens" entre l'Estat espanyol, governat pel Partit Popular, i el govern de la Generalitat, en mans d'una coalició liderada pel partit successor de CiU, ara PDeCAT, i **el problema democràtic**, que es posa de manifest per les grans limitacions que té la democràcia espanyola,

una de les menys desenvolupades a la UE-15. i, el que és important assenyalar, és que cada un d'aquests problemes s'ha anat accentuant durant les crisis financeres i econòmiques (conegudes com la Gran recessió), que han colpejat Espanya d'una manera molt accentuada. Tal recessió ha deteriorat la situació social d'una manera molt marcada, el que ha generat una gran agitació social, al mateix temps que ha incrementat encara més les tensions interterritorials, generant, com a resposta per part de l'Estat central, un augment de la repressió i una reducció de les ja molt limitades possibilitats de participació ciutadana en el procés democràtic.

Aquests tres problemes -el social, el nacional i el democràtic- estan clarament relacionats, ja que tenen causes comunes, entre les quals, les més importants són **l'enorme domini que les forces conservadores i els grans poders financers i econòmics del país han tingut i continuen tenint sobre l'Estat espanyol**. El maridatge tan accentuat entre uns i altres -base també de l'enorme corrupció que caracteritza tal Estat- és l'arrel de cada un d'aquests problemes.

L'ocultada enorme crisi social del país

L'enorme influència que aquests poders financers i econòmics del país exerceixen sobre els majors mitjans d'informació privats, així

com la gran influència que els partits governants tenen sobre els mitjans d'informació públics (radiofònics i televisius) determinen una percepció de la realitat esbiaixada que promou la visió favorable a aquests interessos financers i econòmics. Un exemple d'això és la imatge que aquests mitjans estan promovent que **l'economia espanyola s'està recuperant, liderant a més la suposada recuperació de l'Eurozona.**

Les tossudes dades mostren, però, no només que segueix l'enorme drama social que viu Espanya, sinó que el deteriorament tan notable segueix augmentant. Com bé va assenyalar Pablo Iglesias, el candidat a la presidència del govern en la moció de censura, en aquesta Espanya governada pel Partit Popular, els beneficis de les empreses, tant financeres com no financeres, han anat augmentant per sobre dels de la zona euro, mentre que les rendes del treball han continuat baixant, havent arribat a un nivell de desigualtat de rendes mai vist durant el període democràtic (essent el nivell de desigualtats semblant al que es va registrar en el moment àlgid i més repressiu de la dictadura). Aquestes desigualtats continuen augmentant, desigualtats que són fins i tot més grans quan parlem no de rendes, sinó de propietat del capital, havent-se aconseguit també un nivell rècord a l'eurozona. L'1% de la població espanyola amb més patrimoni posseïa l'any passat més d'una quarta part de la riquesa

del país, mentre que el 20% més pobre es quedava només amb un 0,1% de la riquesa.

L'altre gran problema és el nacional que ocupa gran espai mediàtic i que amaga el problema social

Si un analitza la premsa i la televisió del país no veurà, però, aquesta enorme crisi social ni el gran creixement de les desigualtats i de la concentració de la riquesa a Espanya. **En el seu lloc, el tema amb major visibilitat mediàtica que avui existeix en aquest país és el conflicte entre l'Estat espanyol** (governat pel Partit Popular), d'una banda, i la gran majoria de la població de Catalunya que desitja poder exercir el dret a decidir sobre la seva articulació amb la resta d'Espanya, en el qual cal incloure un sector minoritari, però gran, que desitja l'independentisme, liderat aquest últim per una coalició d'un partit liberal conservador (PDeCAT) i un partit (ERC) que es defineix com a socialdemòcrata radical (tots dos partits de sensibilitat independentista) que, sota el nom de Junts Pel Sí, governen la Generalitat de Catalunya. El primer d'aquests dos partits, PDeCAT, és el successor de Convergència, que ha governat Catalunya (juntament amb un partit conservador cristià-demòcrata, UDC, avui desaparegut) durant la major part del període democràtic. Aquest partit és avui el que lidera la coalició del govern català.

És important assenyalar que **les forces conservadores de sensibilitat neoliberal que protagonitzen aquestes tensions (el PP i el PDeCAT) són partits conservadors nacionalistes de signe contrari (l'espanyolista, d'una banda, i el catalanista, de l'altra) que, tot i que estan en pols oposats en el tema nacional, coincideixen en l'aprovació de moltes de les lleis i reformes (en realitat contrareformes) que conjuntament han donat suport a les Corts Espanyoles** (que cobreixen des de les reformes laborals que han debilitat els sindicats, facilitant amb això el descens dels salaris i l'augment de la desocupació; a les reformes fiscals, altament regressives, que han facilitat la concentració de les rendes i de la propietat del capital, així com les grans retallades de despesa pública social). Totes dues estan utilitzant el tema nacional per mobilitzar les seves bases amb gran èxit. A nivell d'Espanya, els dos partits estan submergits en judicis que semblen demostrar un profund grau de corrupció. I no obstant això, a cap dels dos sembla que tal corrupció els hagi afectat tan negativament com un espera. **L'encara elevada popularitat del Partit Popular, malgrat el seu elevadíssim grau de corrupció i de les seves polítiques d'austeritat i regressivitat fiscal, es deu, en gran part, a la identificació d'aquest partit amb la suposada "defensa de la unitat d'Espanya"** (expressió molt característica de la cultura franquista, encara persistent en amplis sectors de la població espanyola que nega la plurinacionalitat d'Espanya).

Ara bé, aquesta visió uninacional d'Espanya mai ha estat popular a les mal anomenades "perifèries", inclosa Catalunya, on **les forces democràtiques que van lluitar contra la dictadura, liderades per les esquerres, sempre havien tingut una visió plurinacional d'Espanya, basada en un dret a decidir que garantís una unió fraternal i desitjada, i no forçada, trencant amb l'Estat uninacional de caràcter jacobí que històricament va caracteritzar l'Estat monàrquic espanyol.** El dret a decidir incloïa, com a garantia que tal unió fora desitjada, la possibilitat de secessió. En aquesta breu nota històrica és important subratllar dos fets. Un que va ser reconegut fins i tot per l'expresident de la Generalitat de Catalunya Jordi Pujol, punt de referència per a CDC, era que el sobiranisme estava en l'ADN de les esquerres catalanes. Molt més, per cert, que entre els nacionalismes catalans. I l'altre fet és que **aquesta sobirania era demandada no només per les esquerres catalanes, sinó també per les esquerres espanyoles, inclòs el PSOE, el qual va abandonar tal postura en la transició, a causa de la pressió del Monarca** (els Borbons van ser sempre els màxims valedors de la visió jacobina de l'Estat) **i de l'Exèrcit.** Com en altres abandonaments, **el PSOE no ha explicat mai el perquè del seu abandó del seu compromís amb el dret d'autodeterminació, convertint-se, juntament amb el PP, en el**

màxim valedor de l'Estat actual borbònic. Tal dret era el dret de decisió, afirmant així la seva identitat i sobirania nacional.

La confusió, tant entre els nacionalistes espanyolistes com entre els independentistes, entre el que és sobirania, d'una banda, i el que és secessió o independentisme, de l'altra

En realitat, no van ser les dretes nacionalistes catalanes (CDC i UDC), que, com vaig indicar abans, van governar Catalunya durant la major part del període democràtic, les que van intentar recuperar el sobiranisme (el dret a decidir) a Catalunya, sinó les esquerres catalanes -el Govern tripartit de la Generalitat de Catalunya, presidit per Pasqual Maragall- les que sí que ho van fer amb l'Estatut de Catalunya que, fins i tot després de ser ratificat pel Parlament de Catalunya i per les Corts Espanyoles, va ser retallat substancialment pel Tribunal Constitucional en els elements essencials definitoris de la identitat i sobirania catalanes. El silenci davant d'aquesta retallada per part de l'*establishment* polític-mediàtic espanyol (incloent-hi el PSOE), va ser la principal causa del creixement de l'independentisme, transformant part del sobiranisme en independentisme, essent els partits independentistes, a partir de llavors, els que es van beneficiar més de la indignació popular, que es va traduir en grans mobilitzacions populars. En realitat, és a partir d'aquest període que CDC, que mai havia estat independentista, es va transformar en

independentista, intentant liderar aquest moviment. **Va ser una molt hàbil maniobra per intentar deixar en segon pla la seva enorme corrupció, coneguda però silenciada tant pels mitjans a Catalunya com per l'establishment polític, mediàtic i intel·lectual català.**

Convergència (juntament amb UDC) va governar la Generalitat de Catalunya, d'una manera clientelar, utilitzant les institucions pel seu benefici personal i partidista d'acord amb el nacionalisme patrimonialista, que Pablo Iglesias va definir (en la seva presentació en el debat de censura) com característic de les dretes espanyoles. La dreta catalana va fer el mateix a Catalunya, essent igual de corrupta. Poquíssimes veus (en les quals m'incloc jo) a Catalunya, però, denunciem tal corrupció, essent "mal vistos", i fins i tot vetats, per la intel·lectualitat nacionalista, conservadora i hegemònica que gaudia de l'absolut control dels mitjans públics d'informació i d'una considerable influència en els privats, influència que s'exercia, entre d'altres intervencions, a través dels abundants fons que proveïa la Generalitat de Catalunya als mitjans (i que continuen proveint), amb els quals comprava la seva complicitat.

Aquest control patrimonial de l'Estat per part del partit nacionalista conservador ha creat un ambient polític, intel·lectual i cultural profundament conservador en les institucions de la

Generalitat de Catalunya. I un resultat d'això ha estat, **a partir de la seva conversió a l'independentisme, la monopolització del concepte de sobiranisme per part de l'independentisme, identificació que ha estat també utilitzada manipuladament per l'Estat central com a manera d'eliminar el concepte del sobiranisme, identificant-lo únicament i exclusiva amb el secessionisme. Sobiranisme i secessió o independentisme són, però, dos conceptes diferents.** El primer és la capacitat de decidir, el segon es limita a decidir per una opció, que és la secessió. La premsa jacobina com *El País* constantment es refereix als independentistes com a sobiranistes, tal com ho fan també els independentistes. No obstant això, **els sobiranistes són el 80% de la població (la gran majoria dels catalans) que considera que és el poble català el que ha de decidir.** Els que desitgen la independència són una minoria (gran, però minoria).

El famós "Procés independentista" com a estratègia electoral

És interessant assenyalar que aquesta captació del sobiranisme per part del secessionisme ha estat molt rendible electoralment, ja que presenta la demanda pel referèndum (el dret a decidir) com la seva marca electoral, identificant democràcia (la posada de les urnes) amb secessionisme, identificació que es promou en els mitjans (tant

en els favorables com en els no favorables a l'independentisme). No cal dir que un referèndum és la proposta coherent amb la defensa del sobiranisme (és a dir, el desig al dret a decidir). Ara bé, un procés com un referèndum necessita, per ser creïble, reunir les condicions per a qualsevol exercici democràtic, incloent-hi, entre altres condicions, la pluralitat de mitjans que permetin un accés a totes les postures ratificades. Però aquestes condicions no existeixen avui a Catalunya. **En les condicions actuals avui a Catalunya de limitadíssima democràcia, amb un control i instrumentalització de les institucions de la Generalitat de Catalunya i els seus mitjans per part del govern secessionista, donaria com a resultat la victòria de l'independentisme, ja que hi hauria una mobilització massiva del vot independentista,** amb una clara abstenció d'una població catalana la major part de la qual és sobiranista, però molt escèptica cap a la credibilitat democràtica del procés cap a la secessió, incredulitat que s'accentua encara més a mesura que el procés continua. És lògic, per tant, que **gran part de les forces polítiques d'esquerres catalanes no donin suport completament a aquest procés, ja que donar-li suport en aquestes condicions, que no són prou democràtiques, seria legitimar-lo.**

Aquesta resistència a legitimar-lo -tal com s'ha estat desenvolupant- procedeix de les esquerres sobiranistes, com

Un País en comú, liderat per Ada Colau i Xavier Domènech, i també dels no sobiranistes, com el PSC, que, havent estat un dels més importants proponents del sobiranisme durant el govern tripartit presidit per Pasqual Maragall, ha passat -a causa de les pressions del PSOE- a ser oposat al sobiranisme. A nivell de l'Estat, la principal força política que dóna suport al sobiranisme i el referèndum, realitzat en condicions democràtiques, evitant que sigui (i es percebi a nivell nacional i internacional) com un exercici democràtic sense credibilitat, és la coalició Units Podem, que ha donat suport a Catalunya en Comú en el seu suport al referèndum realitzat en condicions democràtiques.

El procés a una nova Catalunya no pot ser liderat per les dretes nacionalistes, de la mateixa manera que el procés a una nova Espanya plurinacional no pot ser liderat per la dreta conservadora neoliberal

Avui, la dreta nacionalista conservadora que lidera el govern independentista de la Generalitat de Catalunya - PDeCAT- presenta la independència com la solució a l'enorme problema social de Catalunya (Catalunya és un dels països de la UE-15 amb més pobresa infantil, major precarietat i menor despesa pública social, essent un dels països el govern -la Generalitat de Catalunya- ha retallat més la despesa pública social durant la Gran

Recessió), argumentant que la causa d'aquest problema no són els més de trenta anys de governs de dretes que Catalunya ha tingut, sinó l'articulació de Catalunya amb l'Estat espanyol, ocultant que les polítiques públiques que han determinat la crisi social van ser aprovades amb el suport d'aquestes mateixes dretes (CDC convertida a PDeCAT), ara independentistes. Sense reconèixer aquesta realitat, presenten la independència com la solució de la crisi social, sota la direcció dels economistes gurus del partit hegemònic al govern, el PDeCAT, que constantment apareixen en els mitjans públics que ells controlen, com el ultraliberal Sala i Martín.

És obvi que aquesta força hegemònica dins del govern català està utilitzant el referèndum com a mesura d'agitació electoral, ja que quan el referèndum no es permeti cridarà a la població a unes eleccions que es presentaran manipuladament com el conflicte entre el sobiranisme català i l'autoritarisme antidemocràtic de l'Estat Central, aconseguint així una gran capacitat de mobilització. L'objectiu del procés per a la direcció de la dreta independentista PDeCAT és, per molt que ho neguin, clarament electoralista. No cal dir que m'estic referint a la direcció de tal partit, hereus del pujolisme, i no als seus militants o votants, la motivació respon a un sentit noble de suport a la identitat i sobirania catalanes, que inclou la seva preferència per la secessió.

Observacions amistoses als partits independentistes d'esquerra

Però aquesta estratègia independentista tindrà un cost elevat per al projecte polític que diuen defensar, doncs, tot i que tingui una rendibilitat electoral elevada, retardarà encara més l'assoliment del seu objectiu de sobirania que permetria el desenvolupament de l'independentisme. L'experiència en altres països, com Escòcia, és aclaparadora. **L'hegemonització del procés independentista per part de les dretes com passa avui a Catalunya, mai aconseguirà el suport majoritari de la classe treballadora a Catalunya i altres sectors de les classes populars,** que si bé donen suport al sobiranisme (el dret a decidir) no donen suport a l'independentisme. D'aquí es deriva una observació que em permeto dirigir, amb gran respecte i estima, als independentistes d'esquerra, i molt en particular a ERC i la CUP. Hauria estat millor per a aquestes forces **apostar en aquest moment pel sobiranisme en lloc de l'independentisme, dirigint el procés juntament amb altres forces sobiranistes sense identificar-lo com independentisme, emfasitzant la necessitat de resoldre el problema social, associant el concepte de sobiranisme amb la democratització de tota la societat, de manera que la població identifiqués clarament ja ara i no després, el procés de canvi social, col·laborant en aquest**

procés amb altres forces que estan emergint a la resta d'Espanya i que estan exigint (amb considerable suport popular) una redefinició d'Espanya, amb l'acceptació del plurinacionalisme.

Centrar el procés en la secessió i l'enfrontament amb Espanya provocarà que mai s'arribi a la independència, i no tant perquè l'Estat central no permeti el referèndum (la qual cosa cal continuar denunciant amb tota intensitat i contundència), sinó, molt més important, **perquè la majoria de les classes populars a Catalunya no li donaran suport.** D'aquí el meu consell a ERC, que és un partit d'esquerres i que ha fet molt (com en l'època del tripartit) per millorar el benestar de la població a Catalunya (i també, per cert, pel benestar de la població espanyola en les Corts Espanyoles, votant a favor de les polítiques públiques progressistes) que no s'aliï amb el PDeCAT, sinó amb les esquerres catalanes per canviar Catalunya i trencar amb el subdesenvolupament social de Catalunya, lluitant per aconseguir el sobiranisme, la qual cosa és possible a causa del sorgiment de forces polítiques d'esquerra, com Units Podem, Catalunya en Comú, En Marea, Compromís, i d'altres que estan redefinint Espanya, a més de lluitar per la justícia social. Com he assenyalat en repetides ocasions, per resoldre el tema nacional cal anteposar el tema social, per tal de mobilitzar la majoria de les classes populars. El partit independentista escocès va

escombrar electoralment els majors barris obrers a Escòcia, quan va emfasitzar el tema social. Va baixar tal suport, quan es va centrar en el tema independentista. **Sense una àmplia coalició de forces d'esquerra no hi haurà sobiranisme a Catalunya. L'evidència és aclaparadora.**

El tercer problema més gran a Espanya: les enormes limitacions de la democràcia espanyola

La qual cosa ens porta a l'**últim problema a Espanya, l'enorme dèficit democràtic, també essencial per entendre per què continua el deteriorament social d'Espanya, incloent-hi Catalunya.** I té a veure amb les enormes limitacions de la democràcia espanyola, cosa de la qual la ciutadania espanyola és plenament conscient, ja que la gran majoria està d'acord amb els eslògans del 15-M "no ens representen" i "no hi ha pa per a tant xoriço ". El 15-M va ser una alenada d'aire fresc en una situació asfixiant. Avui a Espanya governa un partit summament corrupte, i responsable en gran part de les polítiques públiques imposades a la població, les quals estan perjudicant **la qualitat de vida i el benestar social de les classes populars, polítiques que són altament impopulars (com molt bé va il·lustrar l'excel·lent presentació de la portaveu d'Units Podem, Irene Montero, en la presentació de la moció de censura en contra del Govern**

Rajoy a les Corts Espanyoles). A més d'un partit corrupte, és summament repressiu, mostrant clares tendències d'autoritarisme i totalitarisme, fidels hereus dels que van controlar la dictadura. **És un partit recolzat per una minoria de la població. Però cal entendre que la major causa de que avui estigui governant aquest partit és la desunió de les forces democràtiques hereves majoritàriament de les que van ser derrotades en 1939.**

Però aquesta desunió està estimulada i programada pels grans interessos financers i econòmics que continuen exercint un enorme poder a Espanya, que realitzen tot tipus de maniobres per defensar els seus interessos. I per a aquests poders, l'enemic número u a Espanya és avui Units Podem i les seves forces aliades -Catalunya en Comú i En Marea-, ja que es veu, amb raó, com l'instrument de les classes populars, cosa que els atemoreix més, doncs està clar que és la força que ha liderat l'oposició a les polítiques públiques neoliberalistes que han fet tant de mal a aquestes classes populars. **En realitat, la seva existència explica que Espanya hagi estat l'únic país en què el rebuig popular cap a aquestes polítiques no hagi estat canalitzat per les ultradretes progressistes, sinó per les esquerres.** Per cert, l'argument tan estès que la dicotomia dreta versus esquerra ja no té validesa, assumeix erròniament que hi havia esquerres, la qual cosa

és fàcil de demostrar que no és cert, ja que les forces majoritàries d'esquerres, en adoptar el neoliberalisme, havien deixat de ser esquerres. No és, doncs, que el terme d'esquerra deixi de tenir significat; és que havia deixat d'existir. El projecte d'emancipació i lluita contra l'explotació que ha caracteritzat les esquerres sempre existirà mentre hi hagi explotació. És un error no considerar-se hereus de les enormes lluites a Espanya liderades per les esquerres en contra de l'explotació de classe, a la qual cal afegir explotació de gènere, de raça i de nació.

I fins que va aparèixer Podemos (l'espectacular creixement és mostra de l'enorme rebuig a l'establishment polític-mediàtic del país) no hi va haver una força majoritària que s'oposés a aquestes polítiques neoliberals. En realitat, el PSOE va ser qui va iniciar aquestes polítiques. I aquesta és la gran línia divisòria entre les forces que s'oposen al govern Rajoy. Es va veure clarament en el 2016 quan hi va haver possibilitats que Rajoy fos desallotjat del govern. **En contra de la visió promoguda pels mitjans, que això no succeís no va ser a causa de Podem o del seu secretari general, Pablo Iglesias (la mesura va ser aprovada per totes les sensibilitats polítiques dins Podemos), sinó precisament com a conseqüència de l'oposició de l'aparell del PSOE, tal com ha reconegut el propi dirigent d'aquest partit, Pedro Sánchez. L'aparell del PSOE es va oposar**

rotundament a que hi hagués una aliança amb Podemos, essent això un mandat. L'aliança amb Ciutadans era un indicador, entre d'altres, d'aquesta imposició. I era la garantia de la continuació de les polítiques neoliberals. Perquè el PSOE no va intentar aliar-se amb Podem, i sí que ho va fer Ciutadans. És important insistir-hi, ja que *l'establishment* polític-mediàtic ha estat reeixit a **convèncer amplis sectors de la població, inclosa població d'esqueres, que va ser a causa de Podemos i / o Pablo Iglesias que Sánchez no fos ja President d'Espanya.** Tinc amics als que tinc en gran estima i respecte que així ho creuen. Entenc que així sigui però l'evidència que jo vaig veure, i la que vaig escoltar de persones que van ser a les reunions em van portar a una altra conclusió. Com va reconèixer el candidat Sánchez al programa *Salvados*, l'aparell del PSOE ho va vetar.

I d'aquí la indignació de les bases d'aquest partit, el PSOE. Sense tal enuig, no s'expliquen els resultats de les seves primàries. (En realitat, sense l'existència del 15-M primer, de Podemos després, i de l'aliança Units-Podem més tard, no s'haurien produït els grans canvis que han estat passant a Espanya). Ara bé, un cop derrotat per mandat de la militància, l'aparell del partit del PSOE continuarà pressionant en contra. I Sánchez ja va donar en el passat mostres de la seva excessiva flexibilitat. I, per desgràcia, els primers signes de Sánchez no van ser prometedors. Atribuïnt-se un dret

patrimonial dels votants de Podemos, va subratllar que volia recuperar-los, com si fossin propietat seva i haguessin estat robats per la direcció de Podemos, la qual continua essent "demonitzada", referint-se a ella com immadura, no presidenciable, i una altra tirallonga d'insults que no ajuden a la necessària companyonia entre aliats del projecte de canviar Espanya.

Ara bé, el debat a les Corts arran de la moció de censura, va obrir un nou espai de desitjada col·laboració i aliança, i el que havia iniciat Units Podem quan, amb una generositat exemplar va oferir a la nova direcció del PSOE retirar la seva moció de censura si Sánchez es comprometia a presentar-la en un futur no llunyà. A primera vista, aquesta negativa es podria atribuir al fet que tal candidat necessita establir-se a la direcció. Però hi ha moltes maneres de comunicar un compromís que Sánchez no ha mostrat. A la llum d'aquestes dades, és clar que el mandat contundent de la militància (que no hi ha una altra manera de llegir com un desig profund d'una aliança amb Podemos per fer fora Rajoy) continua en part condicionat per l'aparell que, pel que es veu, no ha desaparegut. És comprensible la crida a la unitat dins el PSOE, però és una cosa preocupant, ja que tal unitat pot ara repercutir negativament en les possibilitats d'aliar-se amb UP. Sembla que ja ha passat, doncs, el màxim al que ha arribat el PSOE ha estat a l'abstenció, quan podria haver votat a favor de la moció de censura,

presentant un bloc clar d'oposició a Rajoy per part de les forces d'esquerra.

La moció de censura de Units-Podem no va guanyar en vots. Però sí que va guanyar pel que fa a obrir tot un seguit de possibilitats. En realitat, va mostrar que ja hi ha una possibilitat que (tal com havia proposat UP a les últimes eleccions quan la suma de les esquerres més els nacionalismes podien llavors (i poden ara) treure el PP del govern. Però el que ha de definir-se és Sánchez i el seu equip. **Sense un canvi qualitatiu en el comportament del PSOE, tenim Rajoy per estona.**

D'altra banda, **l'abstenció de la dreta basca (PNB) i catalana (PDeCAT) era i és summament previsible, doncs sempre han anteposat els seus interessos de classe als seus interessos nacionals. Per cert, arriba a uns nivells elevadíssims d'incoherència que el partit que lidera el govern, Junts Pel Sí (que ha definit el govern Rajoy com el màxim enemic al dret a decidir a Catalunya), no votés en contra de Rajoy.** Però aquesta incoherència és constant, només cal recordar que, com bé va assenyalar Pablo Iglesias, la Presidència del Congrés pertany al PP gràcies al suport de la dreta nacionalista catalana, que intenta mobilitzar la població catalana per raons electorals en contra del govern del PP . **La raó que s'abstingués en la votació s'ha de**

que tant per al PDeCat com per al PP, Units Podem és l'enemic o l'adversari principal. Cal subratllar, una vegada més, que sempre van votar junts a favor de les polítiques neoliberals.

Les propostes de govern, que Pablo Iglesias va fer amb gran detall, coherència i credibilitat, estan en les antípodes del que han fet PDeCAT i el PP. En la seva presentació, va fer una proposta de govern que és summament creïble. En una excel·lent presentació, va documentar l'enorme dany que el govern Rajoy ha fet a la qualitat de vida i benestar de les classes populars de les diferents nacions i pobles d'Espanya, i a la convivència i solidaritat entre espanyols. I va presentar un programa de govern molt necessari, amb propostes creïbles, assenyalant que la majoria ja s'han aplicat en altres països o s'estan aplicant ara, per exemple a Portugal (per una coalició d'esqueres que podria també establir-se a Espanya i a Catalunya), que revertiria les polítiques neoliberals, permetent recuperar i expandir el benestar de la població, incrementant l'equitat i l'eficiència econòmica, mostrant la complementarietat d'aquests dos principis. I el que va ser també important és que, conscient de la crítica que les dretes sempre fan, acusant Units Podem d'utòpic i poc realista, va mostrar, mesura per mesura, com es pagaria cada proposta. Va ser una lliçó de governabilitat, responsabilitat i

rellevància. D'aquí l'enorme agressivitat que Pablo Iglesias, UP i els seus aliats Catalunya en Comú i En Marea van rebre en les seves presentacions en el debat, agressivitat que els qui van veure el debat per televisió no van poder ni veure ni sentir. **Vaig estar jo present, des de la Tribuna, en el debat, i vaig poder veure tal hostilitat amb un comportament xulesc, arrogant, mal educat i groller sense límits, que es va presentar en gran abundància per part de la bancada de les dretes de sempre, i que assenyala la nul·la cultura democràtica que els hereus del franquisme sempre han mostrat.** Aquesta gresca va contrastar amb el comportament de les noves forces democràtiques que, en el seu discurs i en les seves propostes, van obrir tot un seguit d'esperances, mostrant que si les noves forces democràtiques i les que ja existien s'ajuntessin, una altra Espanya (incloent-hi una altra Catalunya) seria possible. Van ser un parell de dies de clara significació històrica.